

Hørings svar NOU 2019: 23 Ny Opplæringslov

Kystrederiene takker for muligheten til å avgi hørings svar på NOU 2019: 23 - Ny Opplæringslov.

Med bakgrunn i en svært omfattende NOU, velger Kystrederiene å fokusere på rapportens Kapittel 29 - Videregående opplæring i bedrift.

Nærskipsfarten er en svært viktig aktør i maritim næring, og frakter alt av varer og tjenester langs hele norskekysten. Våre medlemmer tar årlig inn mange lærlinger, og samarbeider tett med de ulike Opplæringskontorene. Et samarbeid som er svært viktig for en velfungerende ordening.

Opplæringskontorene har lærlinger i matrosfaget, motormannfaget, maritim elektrikerfaget, kokkfagene, servitørfaget og kontorlaget. Per i dag har opplæringskontorene 1278 aktive lærlinger, dette utgjør ca. 80 % av de maritime lærlingene i Norge. I tillegg til å være godkjent i sine respektive fylkeskommuner er de maritime opplæringskontorene også godkjent som maritim utdanningsinstitusjon i Sjøfartsdirektoratet, og har et kvalitetssikringssystem som er sertifisert i DNV GL.

Opplæringslovutvalgets gjennomgang av kunnskapsgrunnlaget viser hvor omfattende og nødvendig opplæringskontorenes arbeid er for å få elever ut i og gjennom læretiden. Kystrederiene mener opplæringskontorene utgjør en viktig del i fagopplæringen, og at det er behov for å regulere opplæringskontorene gjennom lov og forskrift, men som noe annet enn en lærebedrift.

Kystrederiene støtter NHO Sjøfarts innspill og forslag til omtale av opplæringskontorenes rolle i lov og forskrift.

- Opplæringskontorenes formål må forankres i opplæringsloven. Formålet kan være: Samarbeidsorgan eid av flere bedrifter som påtar seg opplæringsansvar og -administrasjon. Lærlingen får opplæring i en medlemsbedrift eller i perioder i forskjellige bedrifter.
- Lærebedriften tegner lærekontrakt med lærlingen. Etter avtale med lærebedriften, kan opplæringskontoret tegne lærekontrakt med lærlingen. Lærlingen skal ha arbeidsavtale med sin lærebedrift. Opplæringskontoret mottar og forvalter slik lærlingtilskuddet på vegne av medlemsbedriftene.
- Opplæringskontoret skal være egen juridisk enhet. Medlemsbedriftene av opplæringskontoret som tar imot lærlinger, må være godkjente lærebedrifter av fylkeskommunen. Lærebedrifter som ønsker å bli medlemsbedrift i et

opplæringskontor, gir fylkeskommunen skriftlig aksept for dette i forbindelse med godkjenning som lærebedrift.

- Opplæringskontoret må ha en organisasjonsform som gir full åpenhet om drift og økonomi for styret, medlemsbedriftene og fylkeskommunene. Stiftelser er for eksempel ikke egnet, siden lotteri- og stiftelsestilsynet «trumfer» opplæringsloven mht. innsyn og bruk av midlene.
- Opplæringskontorenes oppgaver forankres i en eller flere forskrifter til opplæringsloven.
- Opplæringskontoret må ha vedtekter som definerer kontorets formål. Vedtektene må ikke være i strid med lov eller forskrift. Vedtektene vedtas på kontorets årsmøte og skal godkjennes av fylkeskommunen. Årsmøtet fatter beslutning om fordeling av læretilskuddet.
- Vedtektene skal ha bestemmelse om opplæringskontorets drift.
- Årsmøtet fatter beslutning om fordeling av læretilskuddet. Læretilskuddet skal gå til de lovbestemte oppgavene.
- Opplæringskontoret kan utføre oppgaver for fylkeskommunen. Disse skal i så fall spesifiseres og forankres i lov og forskrift. Slike oppgaver må finansieres utenom læretilskuddet.
- Fylkeskommunen skal ha dialog og føre tilsyn med opplæringskontorene i henhold til gjeldende opplæringslov og tilhørende forskrift.
- Fylkeskommunen godkjenner et opplæringskontor etter anbefaling fra yrkesopplæringsnemnda. Søknad om godkjenning må vise at kontoret dekker de lov- og forskriftsfestede krav til kontoret. Opplæringskontoret må ha ansatte med fagkompetanse tilpasset lærefagene, tilknytning til relevante fagmiljøer og bransjeorganisasjoner og være personlig egnet for samspill med lærlingen og dens ulike veiledere i lærebedrift og øvrig støtteapparat. I en søknad om godkjenning skal det legges ved uttalelse fra de bransjer/næringen kontoret har tenkt å ha lærlinger i for å sikre at behovet er forankret i næringslivet.
- Opplæringskontoret må ha en daglig leder i 100 % stilling.
- Det skal kunne etableres både enfaglige og flerfaglige opplæringskontor.
- Et opplæringskontor skal ikke ha mer egenkapital enn de trenger for å kunne drifte kontoret for å gjennomføre de lærekontraktene de til enhver tid har inngått (maks 2 år). Det er en forutsetning at medlemsbedriftene i opplæringskontorene har full tilgang til denne kapitalen gjennom valgt styre.

- Opplæringskontorenes regnskap godkjennes av årsmøte/generalforsamlingen. Opplæringskontorene skal ha offentlig godkjent revisor. Regnskap sendes fylkeskommunen og Brønnøysundregistrene.

Kystrederiene mener det er viktig at lærlinger har tilgang på rådgivning og karriereveiledning, ikke bare når de er elever på skolen. Derfor støttes forslaget om å innføre en plikt for fylkeskommunen til å sørge for at lærlinger skal ha tilgang på rådgivning om utdannings- og yrkesvalg og rådgivning som sosiale og personlige forhold.

Kystrederiene er uenig i utvalgets forslag om at yrkesopplæringsnemndenes råd ikke lenger skal tillegges avgjørende vekt, men heller stor vekt.

Vi mener at det er avgjørende at y-nemndenes råd tillegges avgjørende innflytelse, og at y-nemndene bør ha vedtakskompetanse i dimensjonerings spørsmål. Dette for å sikre en dimensjonering etter arbeidslivets behov for kompetanse og tilgangen på lære plasser.

Med vennlig hilsen

Kenneth Erdal
Næringspolitisk rådgiver
(elektronisk sign.)

Tor Arne Borge
Adm. Dir.
(elektronisk sign.)